

VATROSTOP

DANILOVGRAD

tel: +382 68 002 009
+382 68 205 515
+382 68 154 501

123

124

122

D.O.O. "VATROSTOP"

Broj 1/21

Danilovgrad, 30.07. 2021god.

PROGRAM OBRAZOVANJA

PROGRAM OBRAZOVANJA ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH

Opasnost od požara i postupak zaposlenog prilikom
gašenje početnog požara

Ovaj dokument je odobren od Nacionalnog savjeta za obrazovanje Crne Gore
odluka broj 19-05-119/21-6405/26 od 29.07. 2021. god.

Sadržaj

1. OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA	2
2. STRUKTURA PROGRAMA OBRAZOVANJA	3
3. MODULI / JEDINICE UČENJA	4
3.1. NORMATIVNO UREĐENJE ZA ZAŠTITU OD POŽARA, OBAVEZE I ODGOVORNOST U SPROVOĐENJU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	4
3.2. PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA - OSNOVI GORENJA	5
3.3. UZROCI NASTAJANJA POŽARA, VRSTE POŽARA , GAŠENJE POŽARA I SREDSTVA ZA GAŠENJE	6
3.4. HIDRANTSKA MREŽA	7
SAVREMENI TEHNIČKI SISTEMI ZA OTKRIVANJE I GAŠENJE POŽARA,	7
POSTUPCI U PRISUSTVU PANIKE I POSTUPAK EVAKUACIJE NA PRIKAZU PREZENTACIJE	7
3.5. EVAKUACIJA U SLUČAJU POŽARA	8
3.6. ODABIR SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA U ZAVISNOSTI OD KLASE POŽARA,	9
PRAKTIČNA UPOTREBA SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA	9
4. USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA OBRAZOVANJA	10
4.1. PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROGRAMA	10
4.2. IZVOĐAČI PROGRAMA OBRAZOVANJA	11
5. REFERENTNI PODACI	13

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA

NAZIV PROGRAMA OBRAZOVANJA : Program obrazovanja za stručno usavršavanje zaposlenih Opasnost od požara i postupak zaposlenog prilikom gašenja početnog požara.

TRAJANJE PROGRAMA OBRAZOVANJA: 6 - 9 časova

KREDITNA VRIJEDNOST PROGRAMA OBRAZOVANJA: -

USLOVI ZA UPIS, ODNOSNO UKLJUČIVANJE U PROGRAM OBRAZOVANJA:

- Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici za zaposlena lica.

CILJ PROGRAMA OBRAZOVANJA: Unapređenje znanja i vještina zaposlenih u vezi postupaka u slučaju požara, primjeni mjera i sredstava za gašenje požara.

USLOVI ZA NAPREDOVANJE I ZAVRŠETAK PROGRAMA OBRAZOVANJA:

NAČIN PROVJERE: U toku realizacije programa prati se aktivnost polaznika. Provjera znanja i vještina se vrši putem testa i kroz prikaz praktičnog zadatka. Smatra se da je zaposleni uspješno obučen iz oblasti zaštite od požara ako je u praktičnom dijelu uspješno ispunio postavljene zadatke i na testu ima preko 75% tačno odgovorenih pitanja.

POVEZANOST PROGRAMA SA DRUGIM PROGRAMIMA I MOGUĆNOST NAPREDOVANJA: -

ISHODI UČENJA

- Poznaće zakonsku regulativu iz oblasti zaštite od požara.
- Pojasni prava i obaveze iz oblasti zaštite od požara.
- Poznaće postupak sa lako-zapaljivim i eksplozivnim sredstvima, i načinom pravilnog čuvanja.
- Pojasni važnost evakuacionih puteva, i potrebu za njihovom stalnom prohodnošću.
- Primijeni pravilan način pozivanja pomoći za ugrožena područja i unesrećena lica.
- Opiše pravilan postupak u slučaju požara i pravilan odabir sredstva za gašenje požara.
- Pravilno upotrijebi sredstva za gašenje požara

2. STRUKTURA PROGRAMA OBRAZOVANJA

REDNI BROJ	MODUL / JEDINICA UČENJA	BROJ ČASOVA PO OBLICIMA NASTAVE		
		T	P	Σ
1.	Normativno uređenje za zaštitu od požara, Obaveze i odgovornost u sprovođenju mjera zaštite od požara	1	-	1
2.	Preventivne mjere zaštite od požara Osnovi gorenja	1	-	1
3.	Uzroci nastajanja požara Vrste požara Gašenje požara i sredstva za gašenje	1	-	1
4.	Hidrantska mreža Savremeni tehnički sistemi za otkrivanje i gašenje požara, Postupci u prisustvu panike i postupak evakuacije na prikazu prezentacije.	1	-	1
5.	Evakuacija u slučaju požara.	1	1	2
6.	Odabir sredstava za gašenje požara u zavisnosti od klase požara. Praktična upotreba sredstava za gašenje požara.	-	1	1
7.	Provjera znanja	1	1	2
UKUPAN BROJ ČASOVA		6	3	9

T – Teorijska nastava

P – Praktična nastava

Σ - Suma (Ukupan broj časova)

3. MODULI / JEDINICE UČENJA**3.1. NORMATIVNO UREĐENJE ZA ZAŠTITU OD POŽARA, OBAVEZE I ODGOVORNOST U SPROVOĐENJU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA**

Broj časova: 1

Oblici nastave		Ukupno
Teorijska nastava	Praktična nastava	
1	-	1

Cilj modula / jedinice učenja:

- Upoznavanje sa opasnostima od izbijanja požara i mjerama zaštite od požara u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, odnosno njegovog gašenja.
- Sticanje vještina pravilnog obavještanja i pozivanja u pomoć Službu zaštite .

Ishodi učenja

Ishodi učenja	Sadržaj/Tema
- Poznaje sistem zaštite i spašavanja građana i materijalnih dobara(planiranje, pripremanje i sprovođenje zaštite i spašavanja)	- Zakon o zaštiti i spašavanju - Pravilnici i planovi zaštite i spašavanja
- Poznaje zadatke i obaveze operativnih jedinica	- Službe zaštite i spašavanja - Zaštita od požara u Preduzeću - Odgovorna lica za sprovođenje mjera zaštite od požara

3.2. PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA - OSNOVI GORENJA**Broj časova: 1**

Oblici nastave		Ukupno
Teorijska nastava	Praktična nastava	
1	-	1

Cilj modula / Jedinice kvalifikacije:

- Upoznavanje sa opštim preventivnim mjerama zaštite od požara po radnim mjestima, sa posebnim osvrtom na poslove sa povećanim rizikom od izbijanja požara
- Upoznavanje sa postupkom smještaja i skladištenje eksplozivnih i zapaljivih materijala i tečnosti

Ishodi učenja

Ishodi učenja	Sadržaj/Tema
- Navede opšte preventivne mjere zaštite od požara	- Upoznavanje zaposlenih o opasnosti od požara vezanim za poslove i zadatke na poslovima na kojima su raspoređeni
- Opiše način smještaja i skladištenja eksplozivnih i zapaljivih materijala i tečnosti	- Iskustva i savjeti iz prakse

3.3. UZROCI NASTAJANJA POŽARA, VRSTE POŽARA , GAŠENJE POŽARA I SREDSTVA ZA GAŠENJE

Broj časova: 1

Oblici nastave		Ukupno
Teorijska nastava	Praktična nastava	
1	-	1

Cilj modula / Jedinice kvalifikacije:

- Sticanje znanja o osnovnim uzrocima nastajanja požara: dodir sa plamenom, užarenim materijalom određene prirodne pojave, sunčeva toplota, vjetar, zemljotres, statički, atmosferski elektricitet i hemijske reakcija samozapaljivost i samozagrijavanje, mehaničkom energijom, nemarna paljevina i nepažnja, električnim naponom– protok električne struje kroz provodnik i pretvaranje u toplotu.
- Sticanje osnovnih znanja i vještina o metodama, sredstvima i vrstama sredstava za gašenje požara

Ishodi učenja

Ishodi učenja	Sadržaj/Tema
- Objasni ključne elemente nastajanja požara, način određivanja veličine i faze požara u okviru podjela radi što boljeg djelovanja u postupku gašenja požara.	- Uzrocima nastajanja požara - vrste požara prema: = gorivim materijama - obimu i veličini - mjestu nastanka - fazi razvoja
- Razlikuje podjele prema gorivim materijama, požarima klase, sredstva za gašenje požara i zaustavljanje procesa gorenja	- Podjela prema gorivim materijama - Iskustva i savjeti iz prakse

**3.4. HIDRANTSKA MREŽA
SAVREMENI TEHNIČKI SISTEMI ZA OTKRIVANJE I GAŠENJE POŽARA,
POSTUPCI U PRISUSTVU PANIKE I POSTUPAK EVAKUACIJE NA PRIKAZU PREZENTACIJE**

Broj časova: 1

Oblici nastave		Ukupno
Teorijska nastava	Praktična nastava	
1	-	1

Cilj modula / Jedinice kvalifikacije:

- Upoznavanje sa upotrebom hidranata i sastavnih dijelova;
- Osposobljavanje za otkrivanje i dojavu požara, automatski javljači, stabilne instalacije i ekološka nova sredstva za gašenje požara
- Upoznavanje sa životnom opasnošću stvaranjem uslovnog refleksa blokade organizma i nastanak panike

Ishodi učenja

Ishodi učenja	Sadržaj/Tema
- Pojasni način upotrebe hidranata i uloga vode kao sredstva za gašenje požara	- Zidni, spoljni hidranti i priručna sredstva za gašenje požara
- Objasni važnu ulogu savremene opreme i značaj njihove upotrebe	- Automatski i ručni javljači požara, centrala za dojavu požara, požarna vrata, PP klapna
- Navede životne opasnosti, neobaviješteni ljudi u slučaju iznenadnih događaja svojim neiskustvom plaćaju visoku cijenu sopstvenim životom ili životom svojih najbližih	- Panika - Blokada organizma - Korišćenje lifta - Iskustva i savjeti iz prakse

3.5. EVAKUACIJA U SLUČAJU POŽARA

Broj časova: 2

Oblici nastave		Ukupno
Teorijska nastava	Praktična nastava	
1	1	2

Cilj modula / Jedinice kvalifikacije:

- Upoznavanje sa evakuacijom zaposlenih, posjetilaca i spašavanjem materijalnih dobara
- Sticanje osnovnih znanja za spašavanje ugroženih lica.

Ishodi učenja

Ishodi učenja	Sadržaj/Tema
- Opiše pravilan i brz postupak evakuacije iz objekta, prostora zahvaćenog požarom	- Evakuacija iz prostorije zahvaćene požarom - Kretanje obilježenim putevima za evakuaciju - Stepenište kao primarni put u evakuaciji
- Objasni važnost stalne prohodnosti na putevima evakuacije i strogoj zabrani odlaganja inventara, arhive i suvišnih sredstava na hodnicima, podrumu i tavanim zgrade.	- Zašto je važno obezbijediti prohodnost u hodnicima zgrade - Ugrožavanje bezbjednosti i života

3.6. ODABIR SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA U ZAVISNOSTI OD KLASSE POŽARA, PRAKTIČNA UPOTREBA SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA

Broj časova: 1

Oblici nastave		Ukupno
Teorijska nastava	Praktična nastava	
-	1	1

Cilj modula / Jedinice kvalifikacije:

- Sticanje osnovnih znanja i vještina za upotrebu vatrogasnih aparata i drugih raspoloživih sredstava za gašenje požara u radnoj okolini, koji su prilagođeni procijenjenoj klasi nastalog požara;
- Sticanje osnovnih znanja i vještina za upotreba hidranata sa korišćenjem pripadajuće vatrogasne opreme i drugih priručnih sredstava za gašenje požara;

Ishodi učenja

Ishodi učenja	Sadržaj/Tema
- Vršiti pravilan odabir vatrogasnog aparata, odnosno sredstva za gašenje požara i pravilan prilaz vatri.	- Procjena vrste aparata i klase požara
- Pravilno upotrebi hidrant i pravilan prilaz vatri.	- Upotreba hidranta

4. USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA OBRAZOVANJA

4.1. PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROGRAMA

REDNI BROJ	NAZIV MODULA / JEDINICE UČENJA	PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA
1.	Normativno uređenje za zaštitu od požara, Obaveze i odgovornost u sprovođenju mjera zaštite od požara	- učionica - kompjuter - projektor - A 4 papir - hemijske olovke
2.	Preventivne mjere zaštite od požara Osnovi gorenja	- učionica - kompjuter - projektor - A 4 papir - hemijske olovke
3.	Uzroci nastajanja požara Vrste požara Gašenje požara i sredstva za gašenje	- učionica - razni presjeci aparata za početno gašenje požara - razni aparata za početno gašenje požara - hidrantska oprema - priručna sredstva za gašenje požara - projektor - hemijske olovke
4.	Savremeni tehnički sistemi za otkrivanje i gašenje požara Prikaz postupaka panike kod unesrećenih lica i postupak evakuacije na prikazu prezentacije.	- kompjuter - projektor
5.	Evakuacija u slučaju požara.	- sirena za uzbuđivanje
6.	Odabir sredstava za gašenje požara u zavisnosti od klase požara. Praktična upotreba sredstava za gašenje požara.	- prenosni aparati za gašenje požara klase „S“ i „CO-2“, - prevozni aparati za gašenje požara klase „S“ i „CO-2“, - potrebne količine minimum 1 aparat na 3 zaposlena. - plinski ili mehanički sto za prikaz požara.

4.2. IZVOĐAČI PROGRAMA OBRAZOVANJA

REDNI BROJ	NAZIV MODULA / JEDINICE UČENJA	PROFIL I NIVO OBRAZOVANJA IZVOĐAČA PROGRAMA OBRAZOVANJA
1.	Normativno uređenje za zaštitu od požara, Obaveze i odgovornost u sprovođenju mjera zaštite od požara	Diplomirani inženjer zaštite na radu, zaštite od požara, odnosno specijalista zaštite na radu, specijalista od požara ili diplomirani inženjera mašinske struke, odnosno specijalista mašinstva.
2.	Preventivne mjere zaštite od požara Osnovi gorenja	Diplomirani inženjer zaštite na radu, zaštite od požara, odnosno specijalista zaštite na radu, specijalista od požara ili diplomirani inženjera mašinske struke, odnosno specijalista mašinstva.
3.	Uzroci nastajanja požara Vrste požara Gašenje požara i sredstva za gašenje	Diplomirani inženjer zaštite na radu, zaštite od požara, odnosno specijalista zaštite na radu, specijalista od požara ili diplomirani inženjera mašinske struke, odnosno specijalista mašinstva.
4.	Savremeni tehnički sistemi za otkrivanje i gašenje požara Prikaz postupaka panike kod unesrećenih lica i postupak evakuacije na prikazu prezentacije.	Diplomirani inženjer zaštite na radu, zaštite od požara, odnosno specijalista zaštite na radu, specijalista od požara ili diplomirani inženjera mašinske struke, odnosno specijalista mašinstva.
5.	Evakuacija u slučaju požara.	Diplomirani inženjer zaštite na radu, zaštite od požara, odnosno specijalista zaštite na radu, specijalista od požara ili diplomirani inženjera mašinske struke, odnosno specijalista mašinstva. Srednja stručna sprema tehničke ili vatrogasne struke.
6.	Odabir sredstava za gašenje požara u zavisnosti od klase požara. Praktična upotreba sredstava za gašenje požara.	Diplomirani inženjer zaštite na radu, zaštite od požara, odnosno specijalista zaštite na radu, specijalista od požara ili diplomirani inženjera mašinske struke, odnosno specijalista mašinstva. Srednja stručna sprema tehničke ili vatrogasne struke.

Napomena: Svi treneri za izvođenje programa treba da imaju najmanje tri godine radnog iskustva i da poznaju razlike u vrstama i tipovima vatrogasnih aparata. Postoji mogućnost angažovanja gostujućih predavača na određene teme koji posjeduju adekvatne kvalifikacije i kompetencije za realizaciju sadržaja.

Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju programa:

Preporučuje se da broj polaznika u grupi bude do 30 zaposlenih. Za praktični dio obuke je potrebno je obezbijediti minimum 1 vatrogasni aparat na 3 zaposlena. Minimalan broj aparata je određen sa ciljem da se svim polaznicima obuke u praktičnom dijelu omogući upotreba vatrogasnog aparata. Naglasak treba staviti na razmjenu iskustava, potreba i znanja između predavača/trenera i polaznika i među samim polaznicima, kao i na povezivanje sa vlastitim iskustvom i praksom.

Organizacija izvođenja jedinica učenja programa prilagođava se polaznicima, njihovim potrebama, predznanjima, očekivanjima i interesovanjima. U skladu sa tim moguće je prilikom realizacije jedinica učenja prilagoditi grupi tempo rada, kontinuitet izvođenja, metode, a određene sadržaje moguće je detaljnije obraditi ukoliko grupa za to pokaže interesovanja, ili potrebu zbog specifičnosti radnog mjesta.

U toku nastave koristiti demonstraciju i primjenu raznovrsnih oblika i metoda rada: kratki blokovi predavanja, radionica, prezentacija, diskusija, timski rad, analiza primjera iz prakse, kooperativan rad, individualni, grupni rad, rad u parovima, igra uloga i dr.

Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim programom:

Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba pojmova iz oblasti zaštite od požara, izražavanje argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom postupanja u slučaju požara, pružanja pomoći i dr.)

Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje i upotreba osnovne stručne terminologije iz oblasti zaštite od požara i pružanja pomoći i dr.)

Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono – komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti od požara, korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene i objave informacija, poštovanje pravila u cilju sprečavanja neželjenih posledica)

Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije vježbi i zadataka i dr.)

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Program obrazovanja za stručno usavršavanje opasnosti od požara i postupak zaposlenog prilikom gašenja početnog požara.

Kod dokumenta: 19-05-119/21-6405/26

Datum usvajanja dokumenta: 29. jul 2021. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: na XX sjednici Odbora za obrazovanje odraslih i Odlukom Nacionalnog savjeta za obrazovanje Crne Gore.

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Mirko Sekulić, spec. inž. ZOP-a, - VATROSTOP doo - Danilovgrad
2. Slobodan Drašković, spec. inž. ZNR, - MONTINSPEKT doo - Podgorica
3. Marko Sekulić, dippl. ecc, - VATROSTOP doo - Danilovgrad

Koordinator:

Ljiljana Garić, diplomirani andragog, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, Centar za stručno obrazovanje

